

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

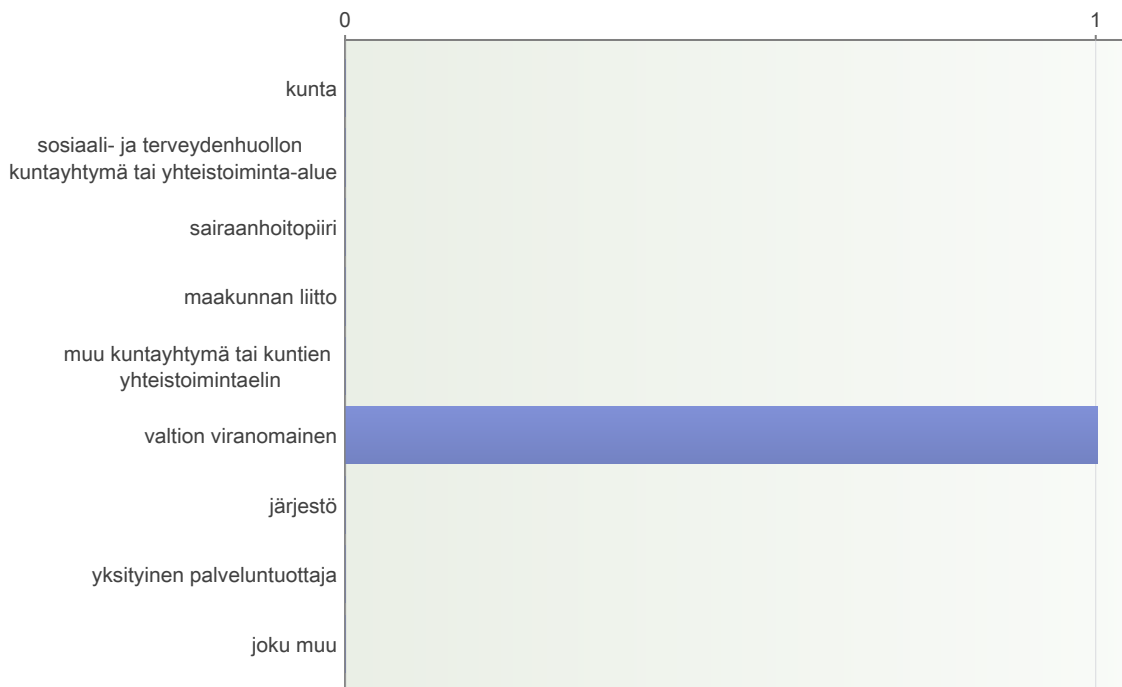
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto	Tiina Pajukoski	Pirjo Mäkeläinen, pirjo.makelainen@avi.fi, 0295 017 581		

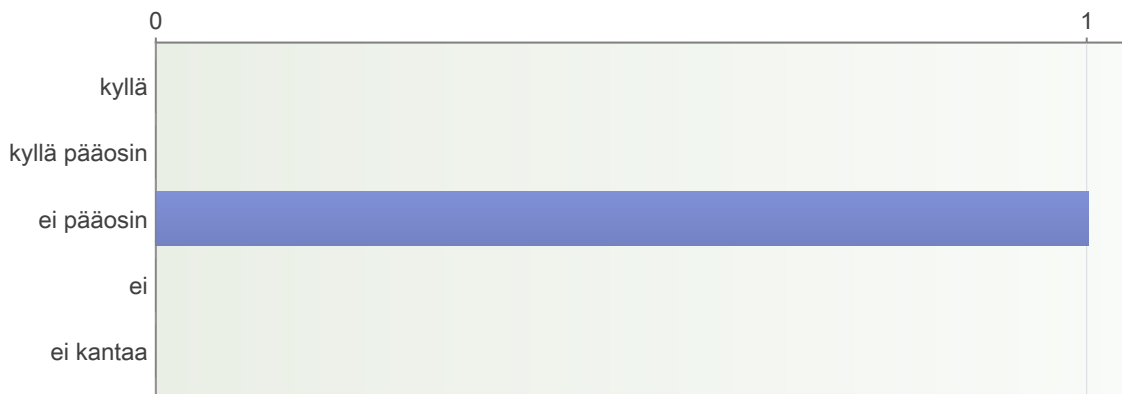
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

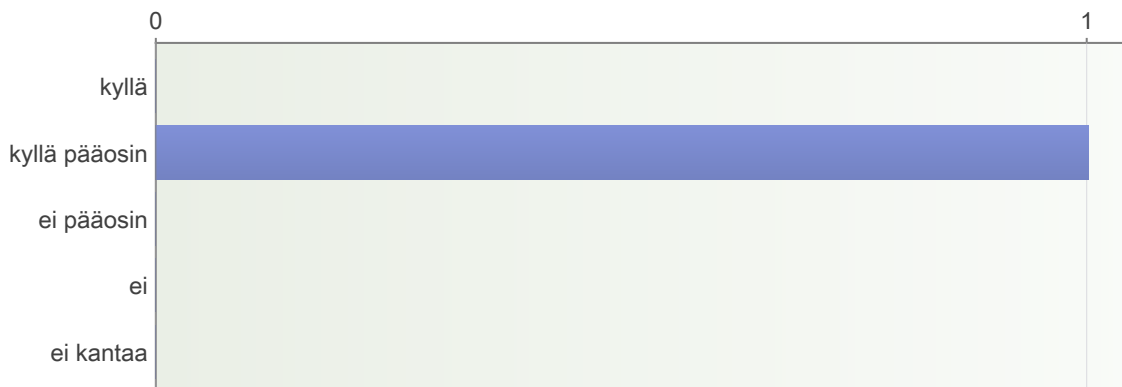
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pelkästään valinnanvapauslain näkökulmasta tarkasteltuna esitetyt keinot kaventaa terveys- ja hyvinvointieroja ja parantaa palvelujen saatavuutta voivat jäädä osin riittämättömäksi. Maakuntien rooli ja vastuu tehtävässä korostuvat.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

-

On huolehdittava siitä, että asiakkaalla on aidosti mahdollisuus valita tarjolla olevista vaihtoehdoista. Tiedottamisen ja palveluohjauksen tarve tulee olennaisesti lisääntymään.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

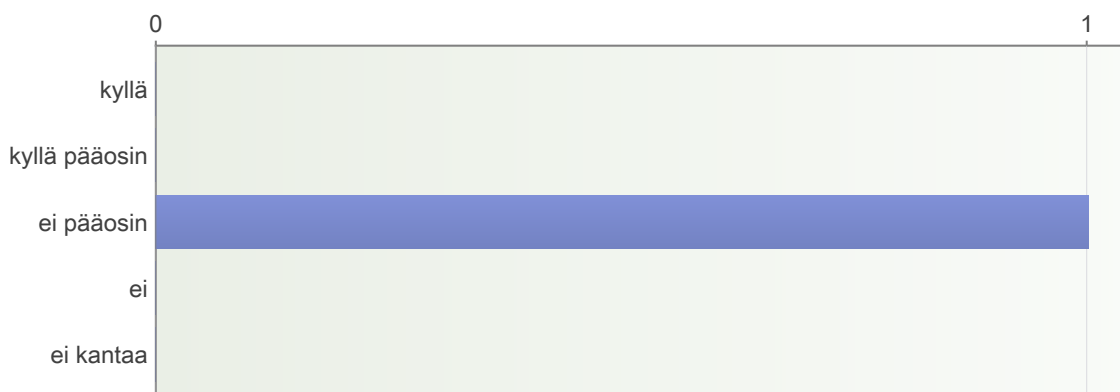

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

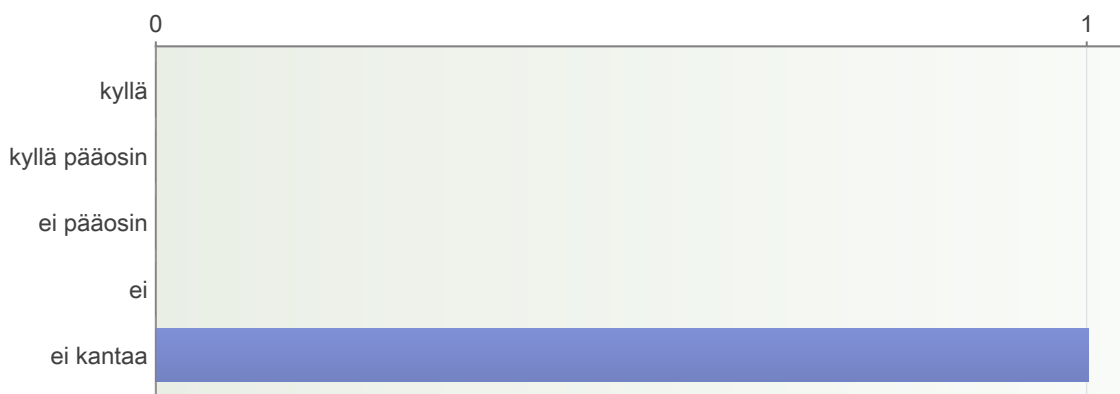
Vastaajien määrä: 1

-

Palvelut voivat pirstaloitua eri palveluntuottajille tilanteissa, joissa asiakkaalla on monenlaisia palveluntarpeita ja palvelut tuotetaan monella eri taholla. Asiakassuunnitelma on palvelujen järjestämisen perusta ja sen laatiminen tulee olemaan vaativa ja runsaasti resursseja sitova tehtävä. Vaarana, että asiakasta "pompotellaan" paikasta toiseen ennen kuin hän saa tarpeenmukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

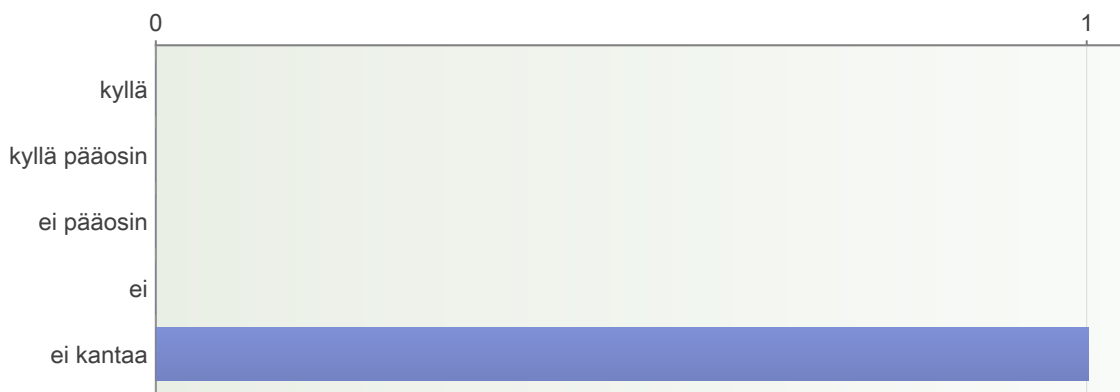

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

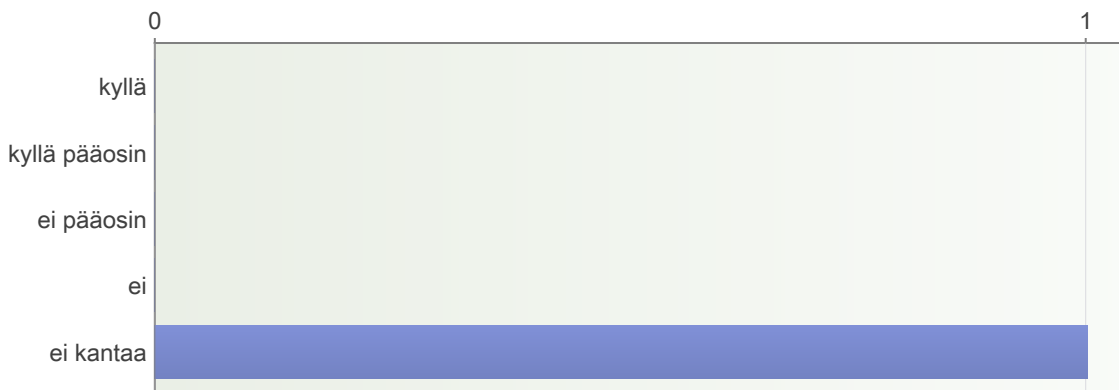

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

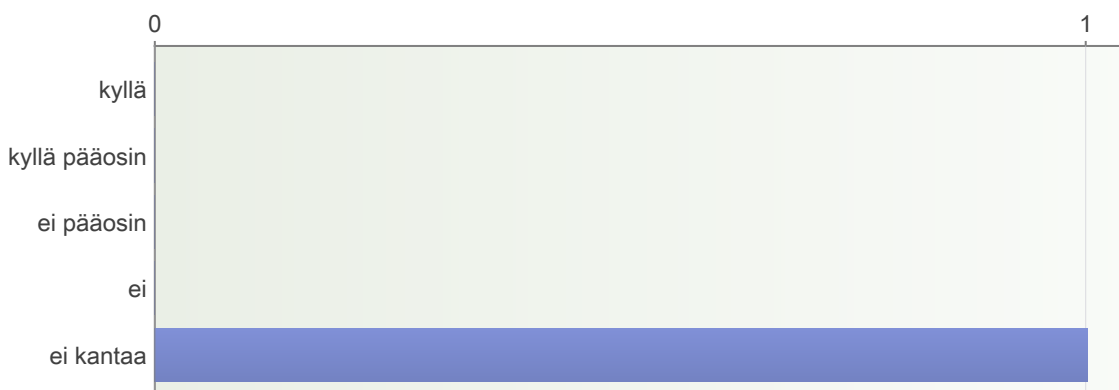

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

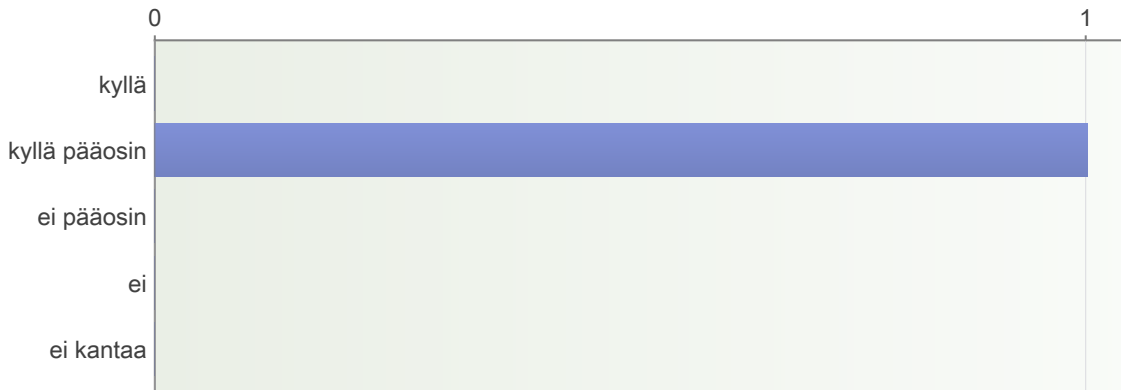

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

-

Sote-keskusten erikoislääkäripalvelut, joita niissä edellytetään olevan, ovat määritelty tarpeettoman yksityiskohtaisesti. Lakia ei tulisi sitoa yksittäisiin erikoisaloihin lainkaan, lukuun ottamatta yleislääketieteen erikoisalaa.

Erikoisalojen sisällyttäminen sote-keskusten lakisääteiseen palveluvalikoimaan tulee harkita tarkkaan jottei liian tiukat vaatimukset heikennä mahdollisuutta tuottaa sote-keskusten palveluita esimerkiksi harvaan asutuilla alueilla

Valtakunnalliset resurssivajeet erikoislääkärien määrissä ja joillakin erikoisaloilla tapahtuva huomattava eläköityminen lähitulevaisuudessa vaikeuttavat jo välttämättömien toimintojen järjestämistä erikoissairaanhoidossa ilman, että resursseja sidotaan Sote-keskuksiin pakkoon perustuen. Sinällään myös muiden kuin yleislääketieteeseen kuuluvien erikoisalojen palveluiden vaatimus sote-keskuksissa on kannatettava, mutta maakunnan tulisi voida harkintansa mukaan päättää sote-keskuksissa vaadittavista erikoisaloista ja näiden erikoisalojen palveluiden sisällöstä.

Tarpeet voivat lisäksi vaihdella huomattavasti jopa eri kaupunkien sisällä olevien sote-keskuksien välillä. Nuorten perheiden asuttamien asuinalueiden läheisyydessä sijaitsevassa sote-keskuksessa lastenlääkärin palvelut olisivat tarpeen, mutta vanhusväestön asuttamalla alueella tarpeet voisivat kohdistua esim. vanhuspsykiatriaan ja fysiatriaan. On lisäksi syytä huomioida, että osa sote-keskuksien erikoislääkäripalveluista tullaan todennäköisesti tuottamaan tulevaisuudessa digitalisaatiota hyödyntämällä joko etäpalveluina tai muutoin siten, että raja yleislääketieteen erikoisalan ja muiden erikoisalojen välillä muuttuu joustavammaksi.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

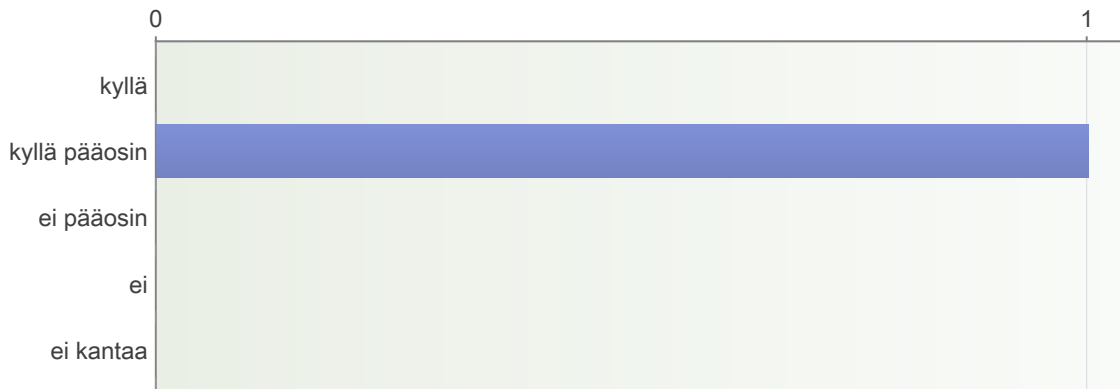

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

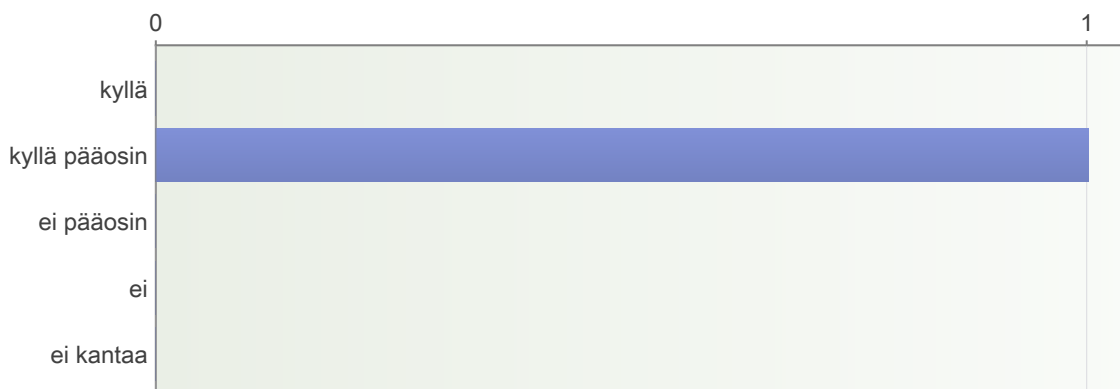

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

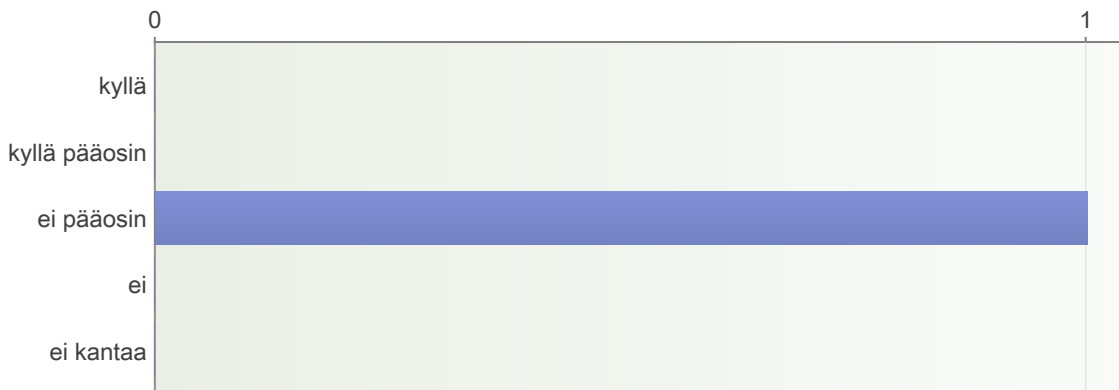

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

30. Vapaamuotoiset huomiot.

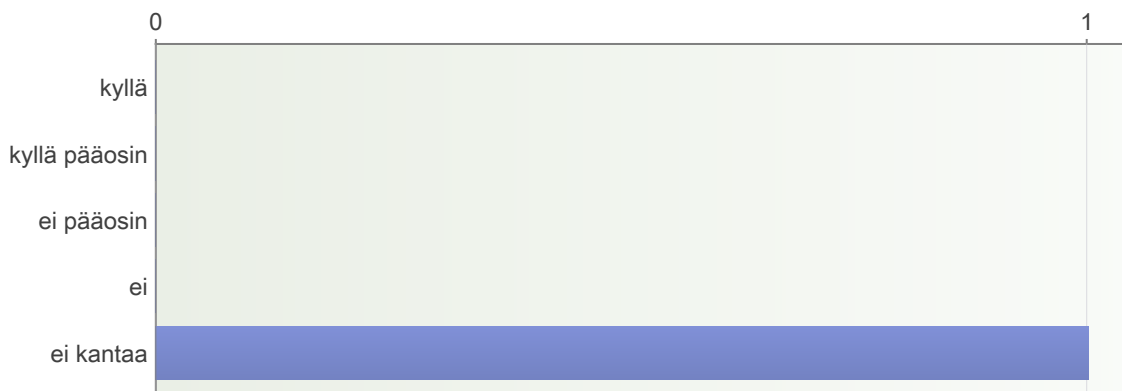
Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaiden ohjauksen ja neuvonnan osalta säännökset ovat riittäviä. Säännösten mukaan tarkoitus on tehdä työtä asiakkaan lähellä. Säännöksessä (37§) on maininta sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä muodostetusta ryhmästä, joka työskentelee maakunnan alueella sote-keskuksessa. Ryhmän tehtävänä on antaa sosiaalihuollon konsultaatiopalveluja sote-keskukselle, joka arvioi tarvittaessa asiakkaiden palveluntarvetta maakunnan liikelaitoksen tuotantovastuulla oleviin muihin kuin suoran valinnan palveluihin ja ohjaa asiakkaat tarvittaessa maakunnan liikelaitoksen palveluihin.

Säännöksessä tarkoitetun ammattihenkilöistä muodostetun ryhmän tehtävät, valta ja vastuusuhteet jäävät hieman epäselväksi ts. kyse vain konsultaatiosta. Jatkovalmistelussa tulisi selkeästi säätää määräajat siitä, missä ja miten laaditaan asiakassuunnitelma ja miten tapahtuu siihen liittyvä palvelujen koordinointi. Tehtävä on HE-luonnoksen mukaan maakunnan liikelaitoksen tehtävä. Käytännössä toteutus voi jäädä liian kauaksi asiakkaasta ja voi syntyä ajallista viivettä palvelujen järjestämiseen, kun palvelutarpeen arvioinnista tulee ”moniportainen”. Nykytilanteeseen verrattuna ryhmästä eniten hyötyvät haja-asutusalueilla väestömääriltään pienissä kunnissa asuvat asiakkaat, joiden palvelujen järjestämistä varten saadaan laajempaa asiantuntemusta.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

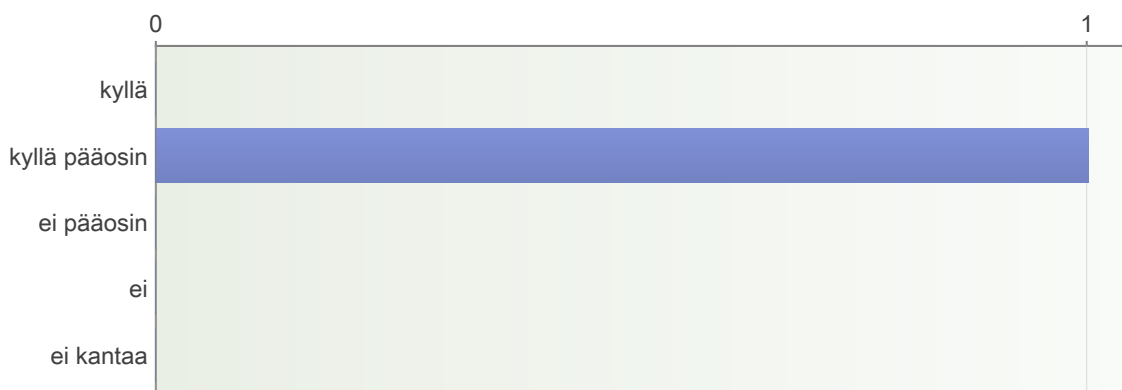

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

-

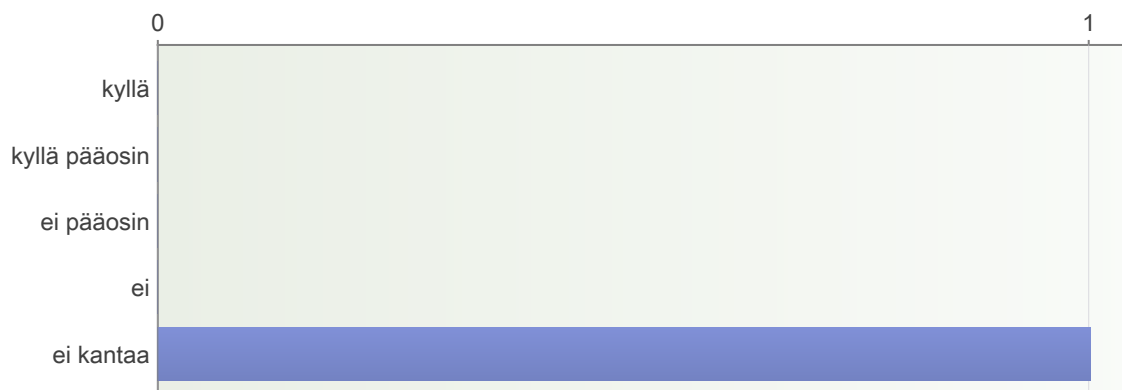
Valinnanvapaus ja sen laajeneminen sosiaalihuoltoon on hyvä asia. Hallituksen esityksen mukainen valinnanvapauden laajentaminen sosiaalihuollon palveluihin mahdollistaa nykyistä paremmin asiakkaan toiveiden huomioon ottamisen palvelujen järjestämisessä. Sosiaalihuollon palveluissa ei tulisi kuitenkaan laajentaa asiakasseteliä niin laajaksi kuin nyt on suunniteltu. Maakunnalla tulisi olla mahdollisuus itse harkita asiakassetelin laajuutta ottaen huomioon alueelliset olosuhteet ja toimintaympäristö.

Maakunnalla on esityksen mukaan velvollisuus tarjota asiakasseteli mm. seuraavissa palveluissa: sosiaalinen kuntoutus, kotipalvelu, kotihoito, vaikeavammaisten ja kehitysvammaisten asumispalvelut, työtoiminta. Asiakkailta edellytetään erittäin hyvää palveluvalikon tuntemusta ja hyviä voimavaroja valita itselle sopiva palvelu.

Vaikeavammaisten ja kehitysvammaisten asumispalvelujen osalta asiakassetelin ulottaminen voi olla riski asiakasturvallisuuden näkökulmasta. Ympäri vuorokautisessa asumispalvelussa em. asiakasryhmiin kuuluvilla asiakkailla palvelutarve on suuri. Asiakkaiden tosiasialliset mahdollisuudet arvioida ja valita asiakassetelin palveluntuottaja itsenäisesti eivät kaikkien osalta ole mahdollisia lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Erityisesti kehitysvammaisten asiakkaiden kyky ja mahdollisuudet arvioida palveluntuottajia ja asiakassetelipalveluja ilman ulkopuolista apua ei kaikkien asiakkaiden osalta onnistu. Useimmissa tapauksissa näihin asiakasryhmiin kuuluvilla asiakkailla on edunvalvoja vain taloudellisten asioiden hoitamista varten, joilla ei ole toimivaltaa osallistua asiakkaan palvelujen järjestämiseen. Asiakassetelillä tuotettavat palvelut tulisi olla "kevyitä" palveluja, jotka ovat asiakkaille helppoja valita. Jotta asiakas pystyy tekemään valintaa siten, että palvelu vastaa asiakkaan palveluntarvetta, tulee hänen saada riittävästi tietoa tarjolla olevista palveluista, riittävää palveluohjausta sekä tarvittaessa mahdollisuutta tuettuun päätöksentekoon.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

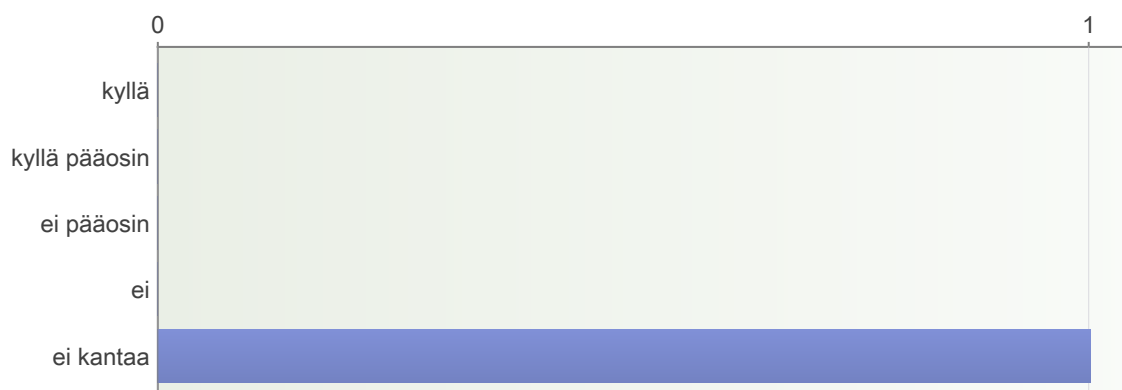

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

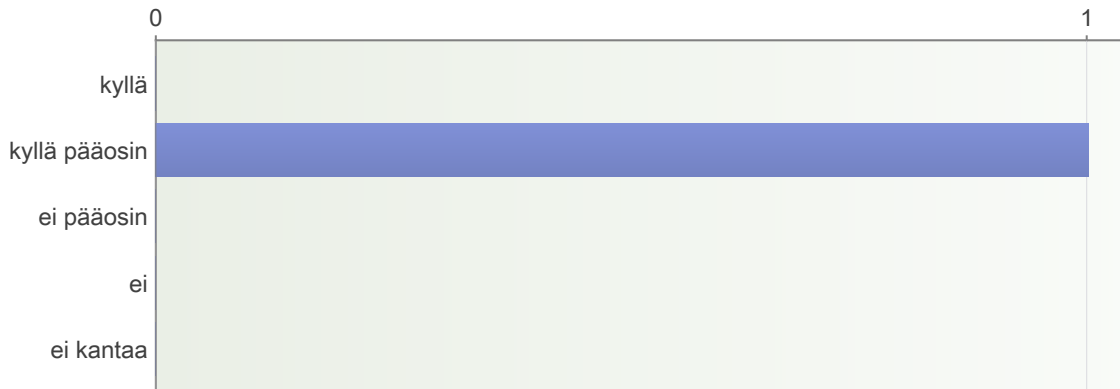

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

-

Palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden näkökulmasta ovat tarkoituksenmukaisia, mikäli on aidosti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja valittavissa lähellä asiakasta. Asiakkaat joutuvat liikkumaan palvelujen perässä (erityisesti mikäli lähipalveluja ei ole saatavissa), joka voi nostaa kynnystä hakeutua palveluihin ja valita sopivin vaihtoehto. Asiakkaalle itselleen aiheutuvat kustannukset liikkumisesta palvelujen perässä voivat vaikuttaa valintaan olennaisesti.

Asiakassetelin ulottaminen erikoissairaanhoidon vaarantaa potilasturvallisuuden, koska se heikentää olennaisesti maakunnan liikelaitoksen mahdollisuuksia taata riittävät erikoisalojen palvelut ja ylläpitää päivystysvalmiutta.

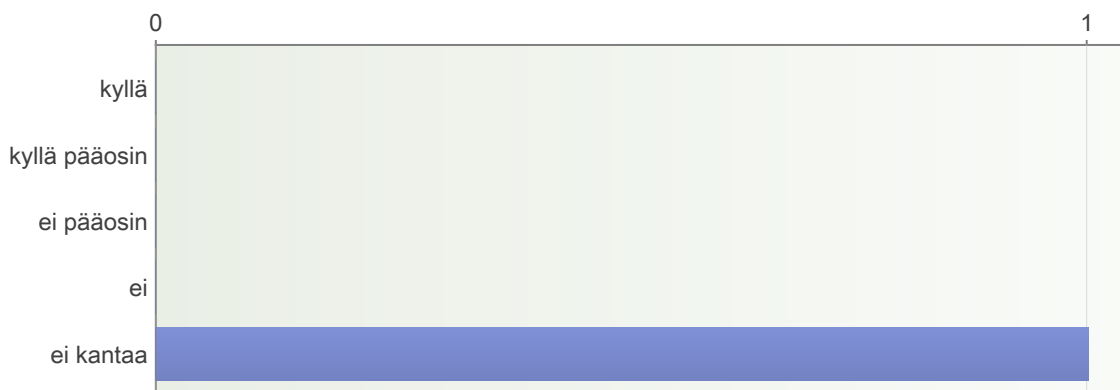
Asiakkaan informointi ja mahdollisuus tehdä vertailua palveluntuottajien välillä ennen valintaa tulee olla sellaisella tasolla, että asiakas voi faktatietoon perustuen tehdä valintansa palveluntuottajasta. Tämä edellyttää jo alkuvaiheessa henkilökohtaista informointia ja palveluohjausta sekä mahdollisuutta mm. tietojärjestelmien hyödyntämiseen palveluntuottajia valittaessa.

Asiakkaan näkökulmasta katsottuna palvelutarpeen arviointi ja menettely (25§) asiakasseteliä annettaessa vaikuttavat byrokraattisilta ja monimutkaisilta prosesseilta, joiden hallitseminen voi olla vaikeata.

Maakuntien tulee erityisesti panostaa tiedottamiseen.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

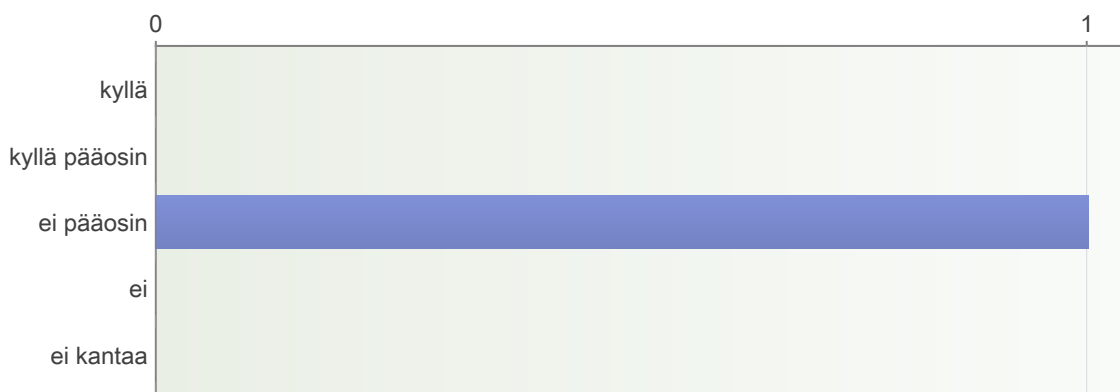

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

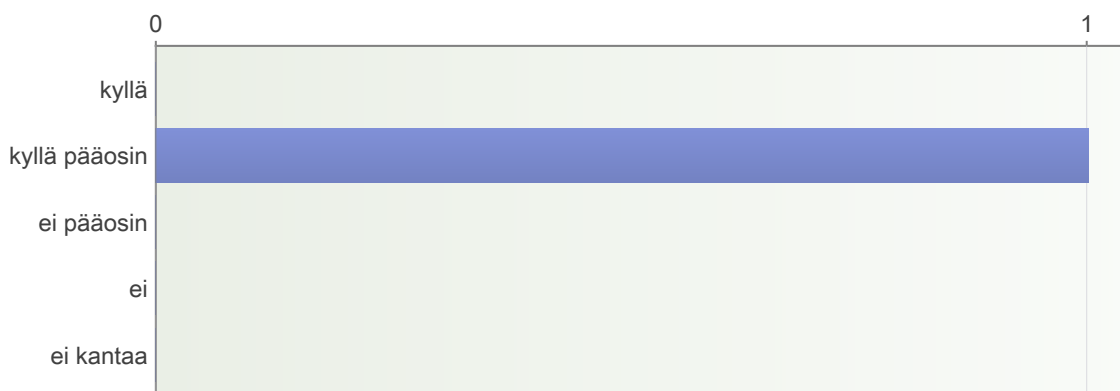
-

Maakunnalla on velvollisuus tarjota henkilökohtaista budjettia henkilöille, joilla on pitkäaikaista, jatkuvaa ja laaja-alaista erilaisten palvelujen avun, tuen, hoidon ja huolenpidon tarvetta, mutta jotka kuitenkin pystyvät itse tai tuettuna suunnittelemaan palvelut ja hallinnoimaan omaa palvelukokonaisuuttaan. Tämä vaatii erittäin laadukkaita asiakassuunnitelmia ja myös mahdollisuutta tuettuun päätöksentekoon sekä objektiivista tietoa palveluntuottajista. Tämä edellyttää asiakkailta vielä enemmän voimavaroja ja palveluiden tuntemusta kuin asiakasseteli, koska tuottajan valinnan lisäksi asiakkaalla on mahdollisuus vielä enemmän vaikuttaa palvelun sisältöön. Kohderyhmänä nämä henkilöt, jotka ovat usein iäkkäitä, vaikeavammaisia tai kehitysvammaisia ja joiden palvelutarpeen ja voimavarat saattavat muuttua lyhyessä ajassa hyvinkin paljon.

Henkilökohtaisen budjetin tarjoaminen asiakkaalle edellyttää maakunnan toimijoilta tarkkuutta ja vahvaa osaamista siihen, kenelle budjetti sopii ja kenelle ei. Asiakkaan tilanteen muuttuessa tulee varmistaa asiakkaan edun toteutuminen palveluja järjestettäessä. Asiakassuunnitelman teko on muutoinkin vaativa tehtävä, joka vaatii vahvaa ammattitaitoa ja osaamista.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

48. Vapaamuotoiset huomiot.

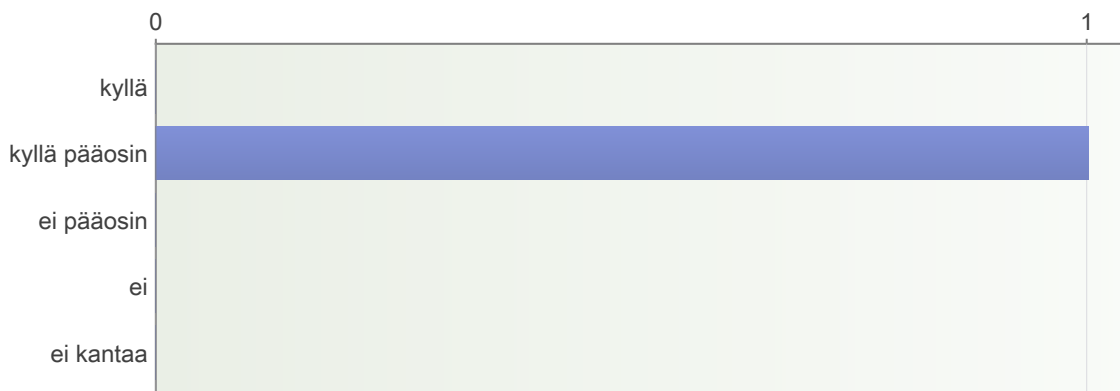
Vastaajien määrä: 1

-

Asiakassuunnitelman laatiminen, ohjaus ja neuvonta edellyttävät asiantuntevia ja laajan tietopohjan omaavia ammattihenkilöresursseja. Sosiaalihuollon palvelujen tunteminen terveydenhuollon palveluissa tulee olemaan haasteellista ja edellyttää yksityisten palveluntuottajien kouluttamista, jotta mahdollinen sosiaalipalvelujen tarve suoran valinnan palveluissa tulee huomioiduksi oikealla tavalla. Maakunnan liikelaitoksen ja suoran valinnan palveluntuottajien velvollisuudet ja vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen intergraatiosta ja suoran valinnan palveluntuottajan vastuu asiakkaan palvelukokonaisuudesta tulee olla selkeästi määritelty, jotta ns. ”yhden luukun periaate” toteutuu. Nyt jää hieman epäselväksi, mikä taho palvelut tosiasiallisesti yhteensovittaa ja onko syntymässä epätarkoituksenmukainen moniportainen palvelutarpeen arviointi.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

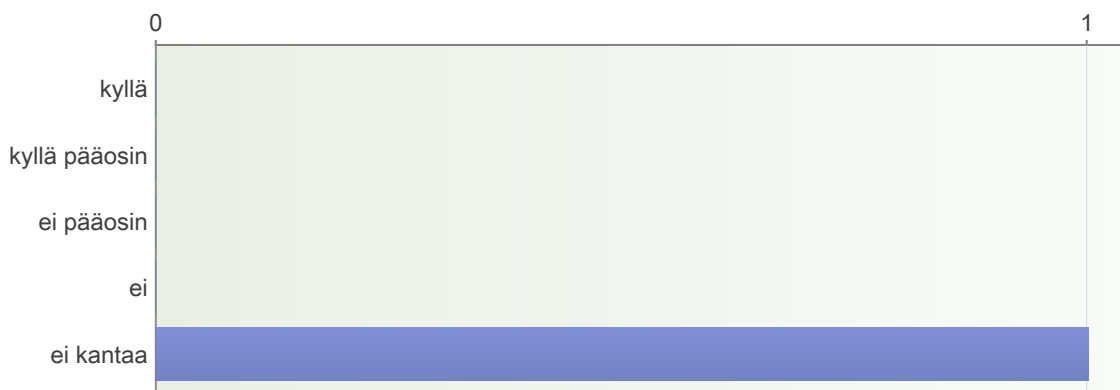
50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluntuottajien hyväksymismenettelyjen osalta tulisi periaatteena olla, että jos tuottaja on hyväksytty palvelutuotantoa koskevan lain perusteella (laki sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen tuottamisesta) sote-palvelujen tuottajaksi hyväksytään tuottaja myös valinnanvapauspalvelujen tuottajaksi

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

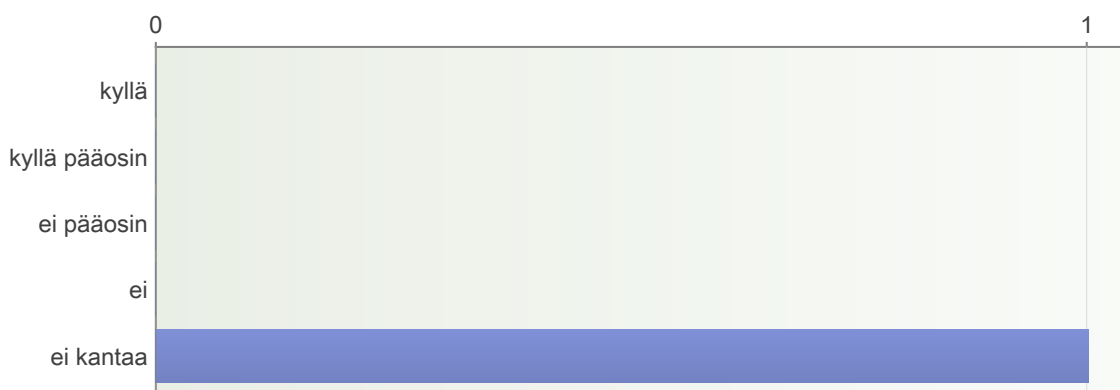

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

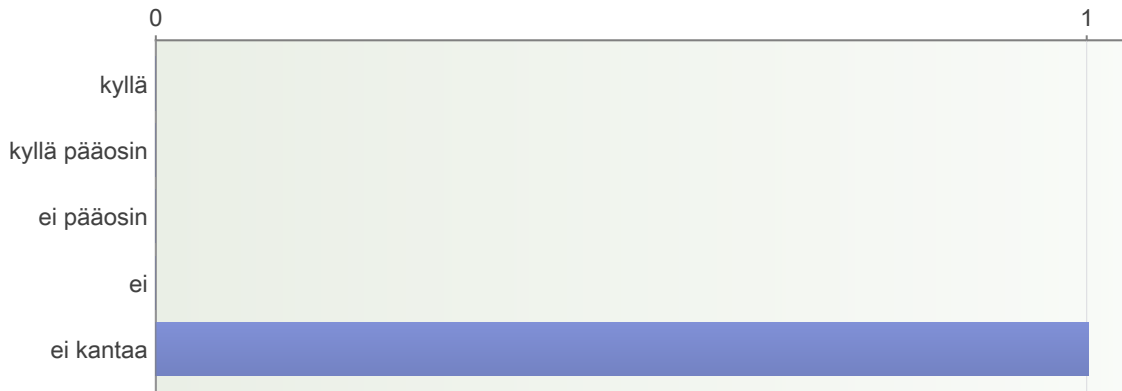

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

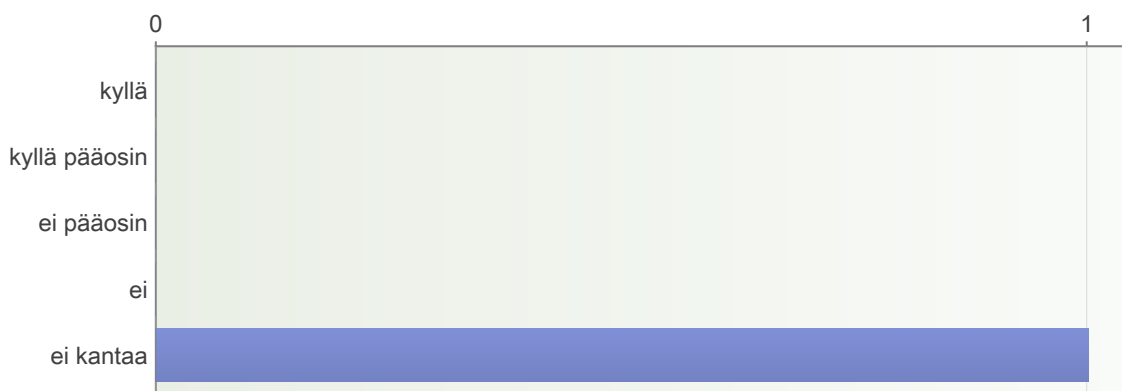
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

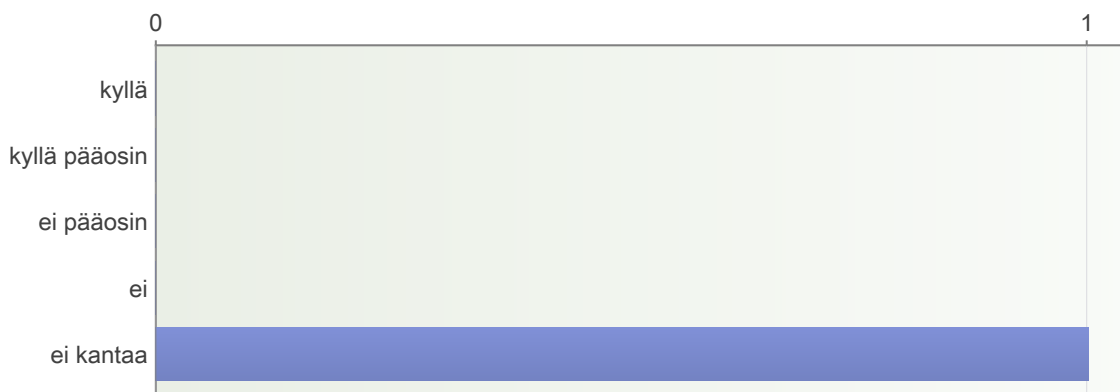

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

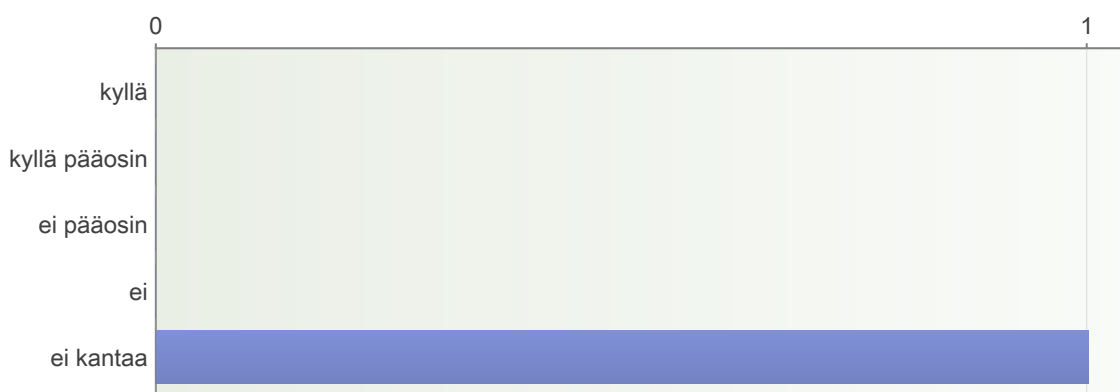

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

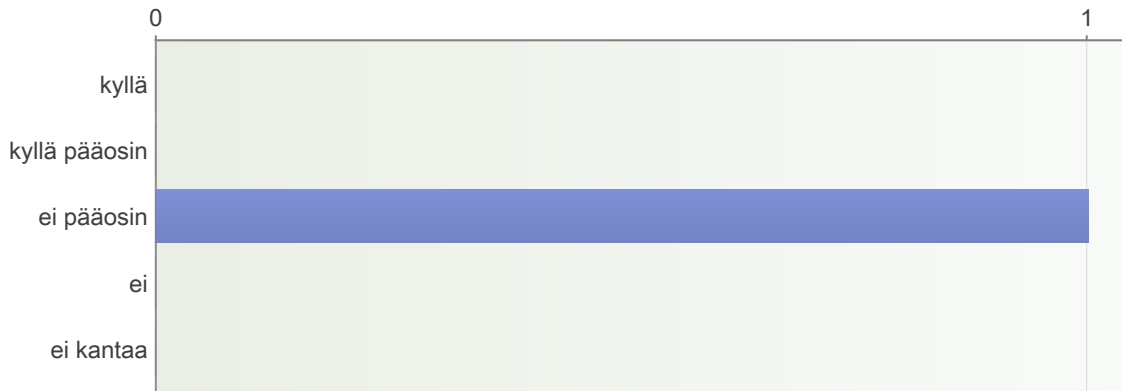

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakaseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

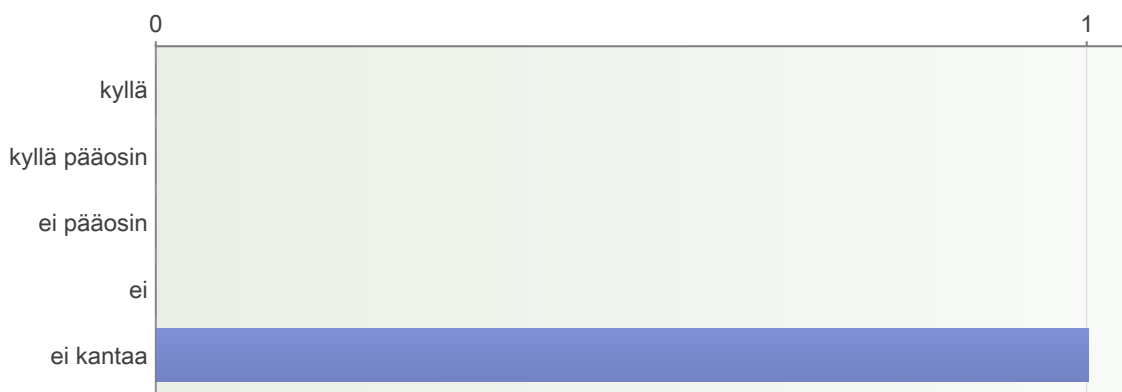

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

66. Vapaamuotoiset huomiot.

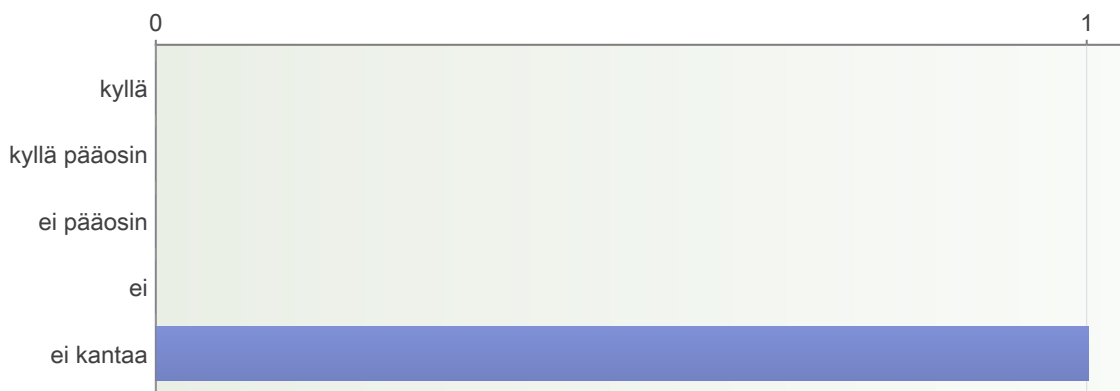
Vastaajien määrä: 1

-

Koko uudistuksen onnistumisen lähtökohta ovat toimivat tietojärjestelmät ja valinnanvapautta koskevan objektiivisen tiedon saaminen asiakkaille siinä muodossa, että he voivat tehdä valinnan palveluntuottajasta. Asiakkailta tulisi olla asiakassuunnitelmat, jotka olisivat kaikkien toimijoiden saatavilla KANTA/KANSA palvelujen kautta. Sosiaalihuollon palvelut ovat vasta menossa em. järjestelmiin. Kirjausten saaminen ajan tasalle (myös historiatietoa tarvitaan) on mittava työ ja kestää vuosia. Haasteensa tuovat tällä hetkellä käytössä olevat lukuisat erilaiset tietojärjestelmät, jotka eivät kaikilta osin palvele tätä tarkoitusta. Kysymys on myös erittäin merkittävistä asiakkaiden tiedonsiirtoon ja tietosuojaan liittyvistä asioista, joilla on vaikutusta myös potilas- ja asiakasturvallisuuden toteutumiseen. Tietojärjestelmien rakentamisella on jo kiire.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

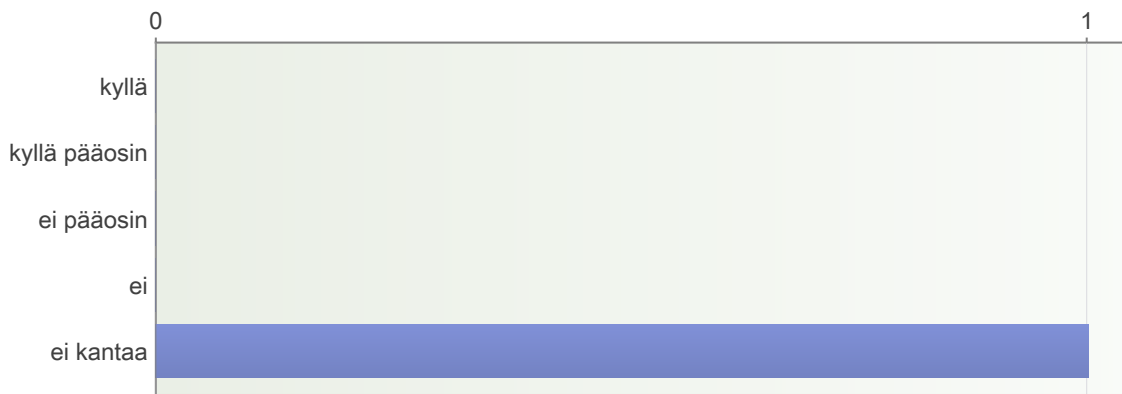

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

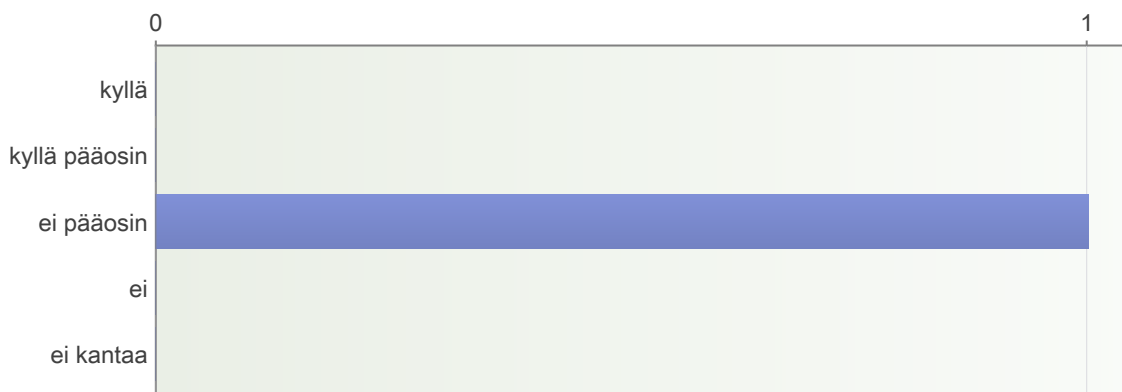

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

72. Vapaamuotoiset huomiot.

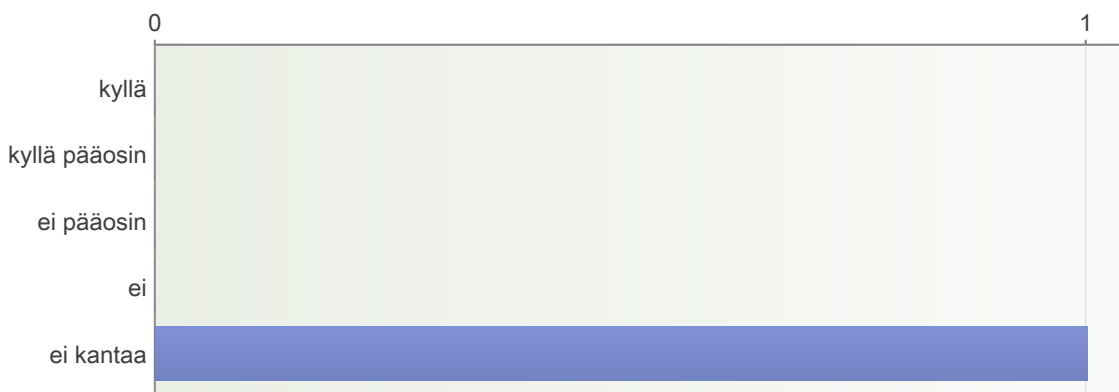
Vastaajien määrä: 1

-

Pienten toimijoiden tulevaisuus tulee riippumaan siitä, millaisia alihankintaketjuja syntyy ja myös siitä, miten asiakaseteleiden käyttö käytännössä toteutuu. Palveluvalikossa tarvitaan sekä suuria että pieniä toimijoita. Erityisesti on huolena, että sosiaalihuollon palveluissa pienet yksityiset toimintayksiköt eivät katoaisi. Kun kyse on tehostetusta palveluasumisesta, tulisi asiakkaiden voida jatkaa asumista edelleen entisissä palveluissa.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

-

Valinnanvapauslakiluonnoksen 80 ja 81 §:t sisältävät säännökset maakunnan alueella toimivien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien valvonnasta. Säännökset määrittävät pääasiassa maakunnan valvontatehtävää. Lupa-, ohjaus- ja valvontaviranomaisen (LUOVA) tehtävä jää osin epäselväksi.

Sote-uudistus (tämä laki sekä maakuntalaki, järjestämislaki ja tuottamislaki) tulee vaikuttamaan valtion lupa-ohjaus- ja valvontaviranomaisen toimintaan olennaisesti ja siirtää osin nykyisiä valvontatehtäviä maakuntien tehtäväksi. Maakunnan tehtäviin kuuluu vastuu suoran valinnan palvelujen osalta laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta ja tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Maakuntalain ja järjestämislain sääntely sisältää merkityksellisiä säännöksiä maakunnan vastuusta mm. perusoikeuksien yhdenvertaisen toteutumisen osalta. Maakunnalle jatkuvan valvontatehtävän perusteella sekä 81 §:n mukaisen asian maakunnan käsiteltäväksi saattamisen perusteella maakunta voi puuttua myös yksittäisissä asiakastapauksissa palveluntuottajan toimintaan. Luonnoksen mukaan tulevan valtion lupa-,

ohjaus- ja valvontaviraston (LUOVA) tehtäväksi jäänee maakuntien liikelaitosten ja yhtiöiden valvonta ko. palveluntuottajien oma valvonnan lisäksi. Omavalvonnan rooli tulee korostumaan.

Valvonnan painopistettä on pyritty siirtämään ennakkolliseen ja riskiperusteiseen valvontaan. Valvonnan näkökulmasta katsottuna maakunnan rooli valvonnassa tulee olemaan varsin keskeinen. Toimiva yhteistyö maakunnan ja LUOVA-viraston välillä on erittäin tärkeä. Valvontaviranomaisen näkökulmasta arvioituna kantelujen määrä valvontaviranomaisille tulee pitkällä aikavälillä vähenemään. Tämä on varsin toivottavaa, jotta valvontaviranomainen voi suunnata voimavaransa keskittyen ennakkolliseen ja riskiperusteiseen valvontaan maakunnan hoitaessa yksittäiset asiakasta koskevat kantelutyypiset asiat ja epäkohtailmoitukset.

LUOVAn perustaminen mahdollistaa ohjaustoiminnan kokonaisuuden tehostamisen. THL:n ja maakuntien arviointitehtävien täydentäjänä, LUOVAn tulisi tehdä näistä organisaatioista ja hallinnonalasta erillistä puolueetonta arviointia liittyen erityisesti palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen sekä palveluverkkoon. LUOVAn tulisi jatkossa laatia arviot näistä vuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnan yhteydessä saatujen tietojen sekä muiden käytössä olevien tietolähteiden perusteella.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

-

Alkuperäiseen esitykseen on tehty varsin tarpeellisia muutoksia. Esitysluonnos on kuitenkin edelleen terveydenhuoltopainotteinen sosiaalihuollon palvelujen jäädessä esityksessä ”marginaaliin”. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen integraatiota koskeva tavoite tulee olemaan hankalasti monituottajamallilla saavutettavissa.

Tietojärjestelmiin, tiedon siirtoon ja tiedonhallintapalveluihin liittyvät tavoitteet ovat erittäin haasteelliset ja erityisesti suunniteltu aikataulu on erityinen haaste.

Kansalaisten perusoikeuksien yhdenvertainen toteutuminen on haaste. Maakunnan on varattava runsaasti resursseja valvontaan sekä huolehdittava tähän liittyvästä osaamisesta.

Valvontaviranomaisen suorittaman valvonnan toimintaympäristö tulee muuttumaan ja valvonnan painopiste tulee siirtymään entistä enemmän ennakkolliseen ja riskiperusteiseen valvontaan. Lupamenettely, joka muuttuu tuottajalain myötä rekisteröintimenettelyksi on edelleen yksi keskeinen ennakkollinen valvonnan menetelmä. Valvonnallisen ohjauksen (mm. ohjaus- ja arviointikäynnit, informaatio-ohjaus) osuutta tulee voida lisätä jatkossa.

Maakuntien ja asiakkaiden etu on, että maakunnassa toimii useita erilaisia palveluntuottajia. Siksi maakuntalakiin osaksi maakuntien järjestämisvastuuta voisi säätää vastuuta palvelumarkkinoiden toimivuudesta. Haasteena on tasapuolisten kilpailuolosuhteiden luominen (maakunnan konkurssisuoja, alv-kohtelu) johon on kiinnitettävä huomiota – tästä syystä on tärkeää että vastuusta palvelumarkkinoiden toimivuudesta säädetään tarkemmin.

Olisi tärkeää varmistaa kaikissa maakunnissa ja niiden liikelaitoksissa samanlainen ja vertailukelpoinen kustannuslaskenta joka mahdollistaa avoimen vertailun ja ohjaustoimien oikean kohdentamisen.

Asiakassetelien käytön osalta on oleellista seurata käytön tasapuolisuutta eri puolilla maata. Harkintaan tulisi ottaa mahdollinen velvoite maakunnille ottaa asiakassetelit käyttöön valtakunnallisesti määritellyissä palveluissa jottei tule tilannetta jossa eri maakuntien kansalaiset ovat eriarvoisessa asemassa ja/tai asiakassetelien käyttö

jää vähäiseksi.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole